

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Kibuvó kerestetik.

Pécs, 1898. július 14.

Fontos miniszteri tanácskozás volt tegnap Buda várában, a melynek kedvéért a minisztereknek meg kellett szakítani nyári üdülésüket, sőt még Szilágyi Dezsőt is mozgósították, a mihez már csakugyan életbevágó fontosságú kérdés felmerülése volt szükséges, ha tekintetbe vesszük azt a szívelyes viszonyt, mely Bánffy báró s a házelnök között létezik.

A tanácskozások természetesen az osztrák-magyar kiegyezés körül forogtak; miről is tanácskozhattak volna egyébről, hisz két év óta egyébről sem tanácskoznak és most elemi erővel szorit le a napirendről a kiegyezés minden egyéb kérdést, mert immár teljesen nyilvánvalóvá lett, hogy minden eddigi taktikázás, minden erőlködés haszontalannak bizonyult; utolsó szála is végkép elszakadt annak a reménységnek, hogy a kiegyezési javaslatok Ausztriában alkotmányosan tárgyalhatók legyenek.

Thun gróf utolsó kísérlete az osztrák parlamenti viszonyoknak rendes mederbe való terelésére, csütörtököt mondott; a német ellenzéki pártoknak a miniszterelnök kívánságára megtartott értekezlete három napig tartó tanácskozás után kimondotta, hogy ezek a pártok megmaradnak eddigi magatartásuk mellett s egyáltalában nem

hajlandók a kormánnyal egyezkedési tárgyalásokba bocsátkozni.

A legégetőbbé vált tehát ezek után az a kérdés, hogy a magyar kormány milyen eljárásra határozza el magát a bizonyossággal szemben, hogy Ausztriával ez év végéig alkotmányos uton a kiegyezés semmi szín alatt meg nem lesz köthető. S ennek a kérdésnek csak valamennyire is elfogadható módon való megoldása a legborzasztóbb dilemmába sodorta a magyar kormányt, a melynek bizony nagyon elme-hetett ettől a fürdőzési kedve.

Ha a létező törvényre támaszkodva mindig egyenes uton járt volna a kormány, most könnyen szabadulhatna a válságos helyzetből; egyszerűen végre kellene hajtania a szentesített alaptörvényt, a mely arra az esetre, ha Ausztria alkotmányos képviselőivel a vám- és kereskedelmi szövetség megújítása nem sikerül, közgazdasági viszonyainkat önállóan rendeli berendeztetni. De hát a magyar kormány Bécsben ígéretet tett, hogy Magyarországnak ezt a törvényben biztosított jogát semmi szín alatt igénybe venni nem fogja s a gazdasági közösséget Ausztriával — történeljék bármilyen — továbbra is fentartja.

Persze ezt a magyar országgyűlésen bevallani nem merte s a provizorium elleni támadásoknak azzal vélte élet vehetni, hogy a kormányelnök ünnepélyesen kijelentette, miképp további provizoriumról ez

év lejártá után szó sem lehet s egyben kifejezetten magáévá tette Apponyinak azt a kijelentését is, hogy a kiegyezés más-sal, mint Ausztria alkotmányos képviselőivel, meg nem köthető.

Mikor Bánffy báró ezeket a kijelentéseket tette, természetesen reménykedett abban, hogy az osztrák Reichsrath mégis csak beadja majd a derekát s ez évben elfogadja a kiegyezési javaslatokat, hisz a gazdasági közösségből csak Ausztriának lehet haszna s ha a Reichsrath egyszer belemegy a javaslatok tárgyalásába, azok elfogadását majd megkönnyítik azzal, hogy az osztrák érdekeknek újabb engedményeket teszünk, hisz a három milliós magyar többség, a melyet egyenesen erre a célra toboroztak össze, elfogad minden feltételt, csak meg legyen a kiegyezés.

De hát a sors másként akarta, az osztrák alkotmányos képviselő a kiegyezés tárgyalásáról hallani sem akar s így a magyar kormánynak az országgyűlésen tett kijelentései olyan óriási akadályt emeltek a közösségnek további fentartása elé, hogy ebből a kibontakozás a közös vámterület megmentésével alig képzelhető. Ezt azonban *megmenteni mégis muszáj*, összeültek tehát az augurok, hogy valami kibuvót keressenek, a melylyel a saját kötelező kijelentéseiket megkerülni lehessen s azokkal merőben ellenkező módon vagy újabb provizoriumot vagy a közösségnek

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Távoli unokatestvérek.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

I.

Akkor is a drága szünidő, szellemükkel küzdő ifjak aranyzabadsága közeledett, csak az érettségi, e legkeményebb dió feltörése volt még hátra.

Dülöre jutottak valamennyien. Balogh Jenő, egyike az elsőeknek, falujában tartózkodik, hol édes anyja keblén már rég kipihente fáradalmait.

— Kedves Jenő fiam — szól az anya — mondjak-e valami ujságot, mi téged bizonynyal meg fog örvendeztetni?

— Igen, de mi legyen az, édes anyám?

— Vendégeket kapunk . . . Még a múlt hónapban kérdezte tőlünk pesti nagybácsink: eljöhete hozzánk Irénnel meg Etussal? Azt válaszoltuk: igen.

— Brá . . . vó! kiáltott Jenő, szavát hosszan elnyujtva, de mamuskám, folytatta mintegy neheztelő hangon, haragszom rád! Mért nem irtad, vagy mondtad meg előbb?

— Azért, mert nem akartalak tanulmányaidban zavarni s aztán mióta itthon vagy, egészen megfeledeztem róla. Ma sürgőnyt kaptunk, hogy az esti gyorsvonattal érkeznek. Kikiséred-e papuskát a vasuti állomásra?

Igen, igen, szólt az ifju fennen, örvendetes hangon s egy valcer édes áriáját dudolva, csaknem táncra kerekedett örömeiben.

*

Már vége felé járt a szünidő, mikor egy szép nyári napon a rokonok siestát tartva, azon tanakodtak, hova, merre tartsanak ma, együttlétük utolsó délutánján? Irénke indítványát fogadták el, mely abból állott, hogy megint ki a fenyesek közé, le az »Aranyos völgy«-be rándúlnak.

Mig Mari néni, Jenő édes anyja, az éléskamrában forgolódott, addig az apus Pista bácsival lent a pincében a borokat kóstolgatta s végre, midőn felülről egy sürgető futár érkezett, elhatározták nagynehezen, hogy a tavalyi ürmösből töltsék meg a palackokat.

Tiszta volt az ég, makulányi felhő sem látszott. Perzselően égetett a nap tűzkorongja, csak úgy gyöngyözött a veriték a kirándulók homlokáról.

S így elképzelhető, mily üditőleg hatott a kis társaságra a hűs szellő, mikor az erdőben a lombos fáktól beárnyékolta, pázsitos ösvényre léptek. Különösen a gyermekeken volt észrevehető, kik mintha szárnyakat öltvén, ujjászülettek volna: egyszer a szellővel futottak versenyt, másszor a madarak énekét harsogták túl.

A kitűzött célhoz érve, Mari néni szólaltatta meg szép csengő hangját:

— Itt ozsonnázunk s aztán, ha tetszik,

a messzelátó toronyba is fölmehetünk. Nos, elfogadjátok-e indítványomat; fölme gyünk?

— Eljen a Mari néni! zugták a pestiek. Igen, igen!

Leültek az illatos fű selymes szőnyegére s falatozni kezdtek. Kitűnő étvágyuk volt, alig maradt valami. Ezután a fiatalok, a szülők engedelmével, eprészés végett egy mellékösvényre tértek.

— Lányok, gondoltam valamit, szólt Jenő.

— Mit? kérdezték a kíváncsi lányok.

— Azt . . . csak akkor mutatom meg a jelzett helyet, ha ráálltok arra, hogy ajkatok-ról először én szedhessek epret.

— Még mit nem! Nem oda Buda. Csók nélkül is elvezetsz oda, szólott Irén, tolmácsolván nővére gondolatát is.

— Csalódtok, felelt Jenő nagy komolyan. Csók nélkül soha.

S a lányok, mert szerettek volna már epret szedni, beleegyeztek a föltételbe. Percig sem késelt az ifju. Először Irénkét, az idősebbik testvért, csókolta meg, aztán Etust, ki tizen-négy éves volt, négy évvel fiatalabb, mint nővére.

Elcsattant az első, második csók, utána még Isten tudja, mennyi. Etus megszökött, csak Irén maradt helyén, tán mivel ő már a csókot az epernél többre becsülte . . . Nem itéljük el őket, szabad volt csókolódnok, hisz távoli unokatestvérek voltak.

Alkonyodott, hogy a kirándulók haza-

végleges elfogadását az osztrák alkotmányos képviselőlet hozzájárulása nélkül is kieroszakolhassák.

Hogy mi lesz ez a kibuvó, azt természetesen még nem tudhatjuk, annyi azonban bizonyos, hogy meglesz, ha mindjárt nem is lesz egészen kifogástalan, hisz ebben a tekintetben a mi államférfiaink nem valami finyásak. Egy ilyen kibuvóról már a „Pesti Hirlap” tegnapi száma ad hirt egy osztrák politikus nyilatkozata alapján. Azt mondja ugyanis a meginterviewolt osztrák politikus, hogy a magyar kormány ama kijelentése folytán, mikép a kiegyezést csakis az alkotmányos Ausztriával fogja megkötni, kénytelen lesz beadni lemondását. De ez *csak formászerű lemondás volna* s ő felsége ismételtén a mostani kabinetet nevezné ki, illetőleg Bánffy Dezső báróra bizná a kabinet-alakítást. *Az így alakult kabinetet aztán nem köti a múlt nyári kijelentés* és a kormány aztán letárgyalhatja a kiegyezési ügyeket úgyis, hogy a hasonló törvényeket Ausztriában rendelték utján léptessék életbe,

Nos, ez a kibuvó szörnyű nagy szépséghibában szenved, mert ahhoz a politikai tisztességnek még a mostani züllött viszonyok közt is szokatlan ignorálása kellene, hogy ráfogják egy kormányra, vagy csak annak fejére is, mikép a lemondását nyomban követő ujrakinevezés megszünteti az előbbi ünnepélyes kijelentésének kötelező erejét. Ez már nagyon is ügyetlen furfang lenne s ha különbet ki nem találának, úgy — azt hisszük — Bánffy báró inkább előveszi a másik nagy államférfiui tulajdonságát, az erőszakot s minden teketória nélkül ki fogja jelenteni, hogy jobban meg gondolta a dolgot s most már azt követeli, hogy csináljuk meg a kiegyezési törvényeket Ausztria alkotmányos képviselőlete nélkül is, arra meg ne legyen gondunk, hogy azok Ausztriában hogyan lesznek életbe léptetve.

Attól nincs mit tartania Bánffynak, hogy többsége ilyen kijelentés után is cserben hagyja; ha pedig az ellenzék akarná az ilyen államcsíny keresztülvitelét lehetlenné tenni, akkor majd megcsinálja a parlamenti abszolútizmust, hogy az ellenzék ne is moccanhasson. Ehhez persze a házelnök hozzájárulása szükséges, s alig vélünk csalatkozni, ha azt hisszük, hogy Szilágyinak mostani beidézése a fővárosba ezzel a kérdéssel függ össze: tárgyalnak vele, vajjon vállalkozik e Abrahamovitz szerepére?

Szilágyiról ezt ugyan nem tesszük fel, de ez nem fogja Bánffy báró cirkulusait megzavarni; ő csak tisztában akar lenni a helyzettel s ha meggyőződik róla, hogy Szilágyi nem hajlandó a parlamenti szólásszabadság megfojtásához segédkezni nyújtani, majd talál rá módot, hogy a makacs elnököt elmozdithassa helyéről s neki tetsző kreaturát ültessen bele az elnöki székbe.

Akkor aztán majd megy minden vigan, mint a karikacsapás!

Az adelsbergi barlang.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. július 14.

A pécsi ciszterci főgimnázium tanulóinak fiúmei tanulmányutja alkalmából az adelsbergi barlangba tett kirándulását, illetve a barlang leírását ma tudósítónk a következőkben fejezi be:

Hidegen hagynak bennünket a Ferenc-József-Erzsébet-barlang gyönyörű formációi. Két hatalmas oszlop mögött a csarnok egyszerűen 40 m. magasra tágul; a 200 m. hosszú és 200 m. széles térség közepén jó magas domb emelkedik, a híres »kálvária-hegy«, mely fölé óriási cseppkő-kupola borul. Ez az egész barlang legnagyobb szerű pontja. »A szem itt a kálvárián — mondja Schmidl, a híres barlangkutató, — nemcsak itt-amott feltűnő stalaktit-képződések lát, hanem az oszlopok százait csudálhatja, melyek közül akárhány ha-

— Mit irjak? töprenkedett Jenő magában. Szerencsés s boldog legyen? Igaz, hogy ezt kívántam mindig tiszta szívemből s jelenleg is óhajtom, de jobb szeretném, ha jobbam mellett lenne az... Irén szeretett engem. Erről tanuskodnak vallomásai, levelei, melyekből igazi, lángoló szerelem sugárzott.

S ezért bizonyára várakozott volna reám, míg tanulmányaimmal végzek. Hogy is nem juthatott eszembe megkérni őt erre s minek mutattam meg a leveleket a mamának, ő meg apának olvasta fel azokat, ki erre igazán megharagudott s a levélírást mindkét részről megszüntette, mert ugymond:

— Irén már nagy leány, én meg gyerek vagyok, tanulnom kell. Ilyfélekkel ráerek még bibelődni.

Hasztalan most a töprenkedés. Szép ál munk szertefoszlott, szerelmünk romba dőlt és szívünk érzelmei a rokoni szeretet határain túl nem mehetnek.

*

Két éve, a kiállítás alkalmával, midőn ezrek meg ezrek tödültek a fővárosba, Jenő is megsarcolván szülőit, Budapestre utazott.

Csak nyolc napig látogatta a szebbnél szebb pavilonokat. Egyszer nagybátyja vezetése mellett, másszor meg, ha bácsiját másfelé szólították teendői, egyedül. Ilyenkor mindig Irén lebegett szeme előtt, ki ezalatt férjével Gödöllőn atyja villájában tartózkodott.

— Mily jól esnék, gondolta magában, ha itt most együtt sétalhatnánk... S kezdte

talmas méretű. A szemképrázató fehérből sötét vörösbarnába hajol a szín, úgy, hogy a bámuló turista elragadtatva halad tovább, mert oly sceneria tárul eléje, mely határozottan a legszebb és leggyönyörűbb a Karszt összes csudái között. És valószínű, hogy ily látványt sehol a kontinensen nem találhatunk. Valóban, páratlan szép látvány! Fenn a domb tetején a három kereszt körvonalai láthatók, a domb oldalán meg mintha megkövesült emberek volnának néma áhitattal, hogy imádkozzanak a megfeszített Isten-emberhez. Az egész látványra az a szürke homály nehezedik, mint mikor a nap elsötétedik. A háttérben megrepedt óriási sziklák... A kinek csak kicsit érző szive van, megindultság nélkül ezt a képet nem szemlélheti. Hiába, a legmegragadóbbat, a legmeghatóbbat, az ember természetének legmegfelelőbbet mindenütt csak a vallás nyújtja. A világ-egyetem csudái, az emberi ész alkotásai közül azok indítanak meg leginkább, melyek a vallás titkaival vannak összefüggésben. Nézzük, mi ihlette Rossinit, Verdit, vagy az összhang többi nagy mestereit akkor, mikor legnagyobbat alkottak? Még a nem-keresztény zene-szerzőket is a vallás hatalmas gondolatai inspirálták. S mikor Haydntól császár-himnuszt kértek, himnuszt, mely kifejezze a hazafi összes vágyait; melyben megnyilatkozzék a hűség, az odaadás, az áldozatkészség fejedelme iránt; mely imádságként törjön a fellegek közé; mely hevítsen, gyújtson, vigasztaljon és bátorítson: a nagy érzésű Haydn odaadja »Tantum ergo«-ját. Ennél magasztosabbat nem tud írni. — Leonardi, Rafael, Tizian, Munkácsy s annyi más kiválasztott, kiknek nagy lelke az alkotás pillanataiban jobban s ép ezért tájadalmasabban érezte a végtelenhez való tartozását, mikor voltak legnagyobbak? Mikor az örök eszme, az örök Ige természetéből akartak valamit megtestesíteni. — Lajos, bajor király mesés építkezései bámulatra keltenek, de hidegen hagynak; jól eső melegséget csak az Isten házaiban érezünk.

S ez természetes. Hisz az ember összes tehetségeivel a Végtelenbe kapaszkodik. Nincs az az egyszerű problema, melynek gyökerei a végtelenbe nem nyulnának vissza; nincs a földön semmi, ami végső határában bele nem olvadna a végtelenbe. Elménk eltéved a metafizikai kérdések tömegében, egyetlen egyet sem tud végleg megoldani: határt szab neki a mikroszkopiai végtelen, úgy mint a teleszkopiai

a vágy égetni, perzselte láng módjára, hogy Irénkét mielőbb viszontláthassa. Ezért nem is sokat kellett őt biztatni, azonnal felkereste a boldog párt édes magányában.

De mennyire csodálkozott, midőn a kert ajtaja előtt Irén kis gyermekével fogadta, ki már járni is tudott. Egy annál fiatalabb honleányt még a bölcsőben ringattak...

Egy alkalommal, midőn csak ketten ültek a gyermekszobában, — bocsánat — meg a kis baba is jelen volt, de a ki távolról sem zavarta őket bizalmas csevegésükben, így szólította meg Jenő távoli unokanővérét:

— Irénkém... Nemde azt irtad egyszer... emlékezzél csak vissza... nélkül sem soh'sem leszel boldog?... Mondd hát, az vagy-e most?

— Hát... bocsáss meg őszinteségemért, bevallom az igazat... céloimat elérve megelégedett, igen — boldog vagyok.

— Te igen, én nem, válaszolt Jenő.

— De az lehetsz, Etus nagyon szeret, szerelmes beléd fülig.

— Igazán?

— Igen, igen...

Örömeikben egymás keblére borultak. Persze kiki más valakit képzelt maga mellett... Irén boldognak érezte magát, Jenőt meg egy boldog jövőbe vetett édes remény éltette s mindig azzal vigasztalta lelkét: hogyha Irén nem lehetett övé, másnak már a neje, — sógornője még lehet.

Szendrói József.

felé tartottak. Pedig szerettek volna még itt künn tartózkodni. Oly szép csöndes, költői volt az est, milyent a főváros zsi-bongó zajában, nagy, mogorva palotái között alig lehet élvezni, Enyhe levegő, üde szellő, köröskörül az erdőben fák, bokrok, virágok, melyek Isten tudja, mi mindenről nem regéltek. Itt-ott ezüstlányol toszlányai mutatkoztak, a mint a hold fény sugarával a sűrű lombokon keresztül hatolhatott.

Az alkonyatban hazatartó társaság élén az édesen csevegő Irén, meg a boldog Jenő haladtak; különösen nekik fájt e helytől bucsut venni. Utoljára voltak ma együtt itt künn, holnap már válniok kell. Lejárt a fővényóra, elmúlt a terminus... Mintha e tovaszállt három hét három napból állott volna. Nem csoda, hogy sólyomszárnyon röpült az idő. Igen megszerették egymást, ez okozta...

II.

Szép az aranysegélyű eljegyzési kártya s boldog, kinek a neve onnan leolvasható. Bár sejtjük, előre tudjuk itt-ott, hogy a sok kurizálgatásnak ez a folytatása, mégis meglep, megilletődünk, valahányszor jó ismerősünk nevét betűzzük ki.

Jó szívek örülnek mások boldogságának, ámde ha arról van szó, hogy az illetővel mi is boldogok lehetünk volna, legyen anyagi a természetünk, szívünk-lelkünk a legnemesebb, kaján irigység támad fel bennünk, bánkodunk, busulunk, mig a veszteséget elfeledtük.

A porszem ezredrésze, egy parányi himpor, mely a méh lábára tapadt, csak oly akadály a tudomány útjában, mint a kozmikus ködök csillagai vagy a föld sötét benseje, melyet meg nem világít sem az ész, sem a nap sugára.

Talán vágyó-képességünk szerencsésebb? Ki mondaná el a magára maradt szív keserveit? Boldogság után áhítozik; megigézi, elbájozza, amit még alig sejt; üzi, hajtja ábrándról ábrándra azt a valamit, a mi boldogítaná, amiben kielégítést talál. De ez mint valami tündér-igézet fut előle, s a meggyötört ember visszahanyatlik s lemondással sóhajtja: »Egy csalódással gazdagabb vagyok!« Örvény az emberi szív, mely be nem telik soha. Innen az a sok panasz, keseregés; a szív csak sóhajt, kesereg, sir. Mennél tisztább, annál többet sir; mennél erősebb, annál többet kesereg. Avagy hallgassátok meg Byront, Lenaut, Reviczkyt, minő hurokat vernek? Olvassátok el Hartmann, Schoppenhauert, gondolkozatok Tolstoj, Turgenjev, Echageray írásai felett; az a peszsimisztikus hang, mely műveiken végig vonul, nem a szív boldogtalanságának tanujele-e? Igen, mert nem földi az, ami után sóvárgunk; nem emberi az, ami után vágyódunk; nem anyag az, ami szívünknek nyugalmat adhatna. Amit elérünk, amit elérhetünk, az nem boldogít; az elérhetetlen hát az, ami nyugtalanít, kinez és gyötör. Igen, a végtelen, melynek oceánjában szabadon mozog az ember szelleme, a végtelen a mi szívünknek álma.

És képzelő-tehetségünk? Az eszményi szép, mely hódolatra készítet, hol található itt a földön? Bármilyen remekmű legyen az, tudok nagyobb szerűt képzelni, találom rajta fogyatkozásokat. Hány művész volt, ki sóhajtva vallotta be, hogy amit alkotott, a mű, csak üres árnyék elképzelt eszményéhez képest! Rafael hány Madonna-képet festett, mivel soha sem tudta tökéletesen visszatükröztetni vásznán az elképzelt eszményt. Vergil tűzbe akarja dobni »Aeneis«-ét, mert nem találta megfelelőnek. Apelles mérgeiben eldobja ecsetjét, mert »a nyomorult szerszámmal« még csak meg sem tudta közelíteni azt, amit érzett. Hányan vallották be, hogy koncepciójukban a legszebb az, amit megérzékíteni nem tudtak. »Az embernek« — így kesereg az egyik —

Haj, csak szavai vannak,
Holt, szárnyatlan szavai,
Veszendő visszhangjai
Az örök gondolatnak.

Ilyen az ember szelleme. A végtelen, ez az ő birodalma. Elméje, szíve, művészete csak ezzel áll arányban. Féliábal a sirban, akkor is erről álmodozik. Sőt akkor még jobban, mint bármikor. A görögök találták meg a lélekre az igazi szót: asthma, lihegés. Igen, lihegés a végtelen, az Isten után.

Az egyik vezető egy fadarabbal rácsapott egy stalaktitre; úgy szólt, mint egy lélek-harang.

Megkerültük az egész kálváriát. Iparkodtunk kifelé, mert fejünk csak úgy zúgott, szemünk meg már alig látott. Egyik-másik fiú fáradtságról is panaszkodott. Sietve hagytuk el a »tartarus«-t, míg végre számtalan mellékfolyosón keresztül, testileg-lelkileg kimerülve kijutottunk a szabad levegőre. Majd három órát töltöttünk a föld alatt +7° C. hidegben. A falu egyik fogadójaiba tértünk, hogy kipihenjük kissé magunkat és lecsendesítsük már-már sztrájkolni akaró érzékszerveinket.

Este 11 órakor értünk vissza Fiuméba.

Hirek.

Pécs, 1898. július 14.

Szigetvári levél.

Igen tisztelt szerkesztő úr!

Igazán mondom, magam is restelem, hogy már oly huzamos idő óta nem kerestem fel Szerkesztő urat néhány sor iratommal, hogy már oly régóta nem szóltam a mi hires városunkról.

Ennek oka az, hogy e hó 17-én a jótékony nőegylet rendez egy igen nagyszabású nyári-ünnepélyt, virágkorzóval és egyéb érdekes jelenetekkel összekötve, másrészt pedig a tűzoltók tartanak augusztus hó 20-án zászlószentelést, szintén nagy mulatsággal egybekapcsolva. Nem akartam tehát addig zaklatni szerkesztő urat, hogy akkor aztán annál többet vehessem igénybe türelmét. De ezekről még ráérek szólani, az előkészületekből sem árulok el semmit, mert akkor csökken az érdeklődés.

Beszéljünk tehát másról, a »spanyol-amerikai« háborúról, mely most az egész világot uralja és melynek hatása nálunk, Szigetváron sem maradhatott el. Ép tegnap mutatkozott a legnagyobb mértékben, midőn egy helybeli kereskedő »Amerikai reklámja« a piacon megjelent és mint csodák csodájáról elmélkedik ezen türelmesen tele nyomtatott papíron a jövő kereskedelemről. Igazán érdekes egy irodalmi termék, megérdemli, hogy az örök enyészettől megóvandó egy remek kezeltében őrizték és fenntartsák az utóknak. Legközelebb tekintetes Szerkesztő urnak is fogok egyet az árjegyzékeknek ezen legújabb mintájából beküldeni, hogy meggyőződjék arról, miszerint Szigetváron is vannak ám tehetséges, szellemes urak, csak az az egy kár, hogy a puskaport már mások feltalálták, mert ellenkező esetben... De addig is mutatoul megemlítek ezen »Csodák-Csodájából« néhány érdekes paszust.

Ajánlja a több millió raktáron levő kartonból 12—14 krig rőtét, de ráadásul a legjobb varrónőnél mérték szerint elkészített. Legújabb lyoni selymeit, melyek vagonszámra vannak beraktározva, teljesen ingyen adja. Hat darab kész lepedő 60 kr. ráadásul két legfinomabb ágy. Juhász vászon egy vég 4 frt, ráadásul 6 drb. élő birka. Valódi pozsonyi lópokróc egy pár 3 frt, de ráadás egy 2 és fél éves csikó. stb.

No hát, atyafiak csak előre bevásárolni, a földmives vegyen csekély 3 frtért pokrócot, hiszen jó ára van a 2¹/₂ csikónak, a mézárások vegyék a »Juhász-vásznat«, ugyis folyton panaszkodnak, hogy vidékünkön kevés a birka. Árukat pedig ne vegyen senki, mert már a jövő héten egész ingyen fogják kapni, addig pedig csak lehet várni.

De ez meg nem elég; minden csütörtök és szombaton zeneszó mellett fog történni a kiszolgálás és frissítőkről is gondoskodva lesz. Itt van ni, milyen atyai gondoskodás ez, megnyit meg fogunk takarítani. A hét két napján nem kell kávéházba menni, veszünk egy rőf kartont a legdivatosabb kivitelen 7 krért és hallgatjuk e mellett a zenét és még frissítő italokról is gondoskodnak. — Mit szólnak majd a vendéglősök, kávéházak ehhez, csak nem csinálnak majd ők vice versa a korcsmákban, vendéglők és kávéházakban rőtös üzleteket. De meg is magyarázzák ám ezt a nagy olcsóságot. Az amerikai háboruban elesett valami 15 gyáros s ezek az összes gyáraikat és 2500 munkást ezen szerencsés uri emberre testálták. Innen van tehát ez a mesés olcsóság. Csak az a kár, hogy ezt a XX. századra ígértek, de vigasztalódjunk, nincs az már olyan messze. Na, azt hiszem eléggé ismertem már ezt a sokat mondó reklám terméket, de még sem hagyhatom említés nélkül annak utolsó sorait, mely épen nem bizonyítja a XX-ik század előrehaladottságát, hanem igenis annak ellenkezőjét és még nem tudom mit. —

Azt írja: Eléggé szégyenlem, hogy a kereskedői szellem rovására a kereskedelem egyes ember vezetésében oda sülyed, hogy még egy utolsó zöldséges kofa is restelné foglalkozását oda terelni. — No már kíváncsi vagyok, ha egy ember ir valamit, de azt nemcsak leírja, hanem meg is fontolja, képes-e a saját foglalkozásáról, a saját hivatásáról oly megbélyegző, lealázó kifejezéseket használni.

— Nem hiszem, hogy még vannak sokan, kik meggyőződtek arról, hogy a keres-

kedelem oly annyira sülyedt volna, hogy azt még egy utolsó kofa is restelné foglalkozásának tekinteni és az evvel foglalkozóknak hivatásukat szégyelni kellene.

De hát ilyen kifakadásokra is jó a szabad sajtó és a szabad szó, csak az a szerencse, hogy ezen kérdés elbírálásánál ezen 20-ik századbéli jós egy cseppet sem kompetens.

Na de most magam is belátom, hogy elég ebből ennyi is csak azt tanácsolom a tekintetes Szerkesztő urnak, ha lesz valamire szüksége, hát látogasson el hozzánk, hol az új-világ szelleme már oly nagy tért hódított.

Mercur.

U. i. El is felejtettem megemlíteni, hogy még a ráadások ráadásul bárkit, csak szólni kell, ingyen szállítanak — Amerikába.

Fenti.

Naptrend 1898. július 15-én

Naptár: péntek, jul. 15. — Róm. kath.: Apostolok oszlása. — Prot.: Apostolok oszlása. — Görög-kel. (jul. 3.) Jácint. — Zsidó: Thamusz 25. — Nap kél 4 óra 3 perckor; nyugszik 7 óra 37 perckor. — Hold kél éjfélt után 45 perccel; nyugszik délután 5 óra 25 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 21 Celsius fok meleg; légnomás 749. — Kilitás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hősülyedés és helyenkint csapadék várható.

— (**Pécs város közigazgatási bizottsága**) ma délelőtt 11 órakor ülést tartott a városháza közgyűlési termében báró Fejérváry Imre dr. főispán elnöklete alatt. Az ülésen jelenvoltak: Majorossy Imre, polgármester, Ráth Mátyás, Szeredy József dr., Kovácsffy Kálmán, államépítészeti felügyelő, Ullmann M. Károly, Nendtvich Andor, árvaszéki elnök, Fekete Mihály, tiszti főügyész, Zsolnay György, kir. főügyészi helyettes, Pintér Ferenc, első aljegyző, Cirer Elek dr. tiszti főorvos, Salamon József, kir. tanfelügyelő, Szuly János, Egry József és Ternovszky Alajos, pénzügyigazgató helyettes. Az ülés igazoltnak vette Aidinger János, Jobst László dr., Szeredy József dr. és Kiss József bizottsági tagoknak a mult havi ülésről történt elmaradását. Továbbá már most igazolta Krasznay Mihály kir. tanácsos, bizottsági tagnak a jelen és a jövő havi ülésről való elmaradását, mivel egészségi szempontokból fürdön tartózkodik. Tudomásul vették, hogy a belügyminiszter a bányatelepi anyakönyvvezetői állásra Schultz Ferenc, h. bányatelepi rendőrkapitányt nevezte ki, természetesen ideiglenesen csak a helyettesítés idejére. Reich János építési ügyében az iratokat felülbírálat végett a belügyminiszterhez felterjesztették. A hadapródiskola szennyvizeinek levezetésére vonatkozólag hozott határozatát a bizottságnak a kulturmérnöki hivatal megfeleltette; a felebbezést felküldik a belügyminiszterhez. A kerületi betegsegélyző pénztárt egy felebbezésével elutasították, mivel az abban panaszolt visszasság megszüntetésére a bizottság már intézkedett. Szintén elutasítottak egy rendőrkapitányi határozat ellen beadott felebbezést is. Kovácsffy Kálmán, államépítészeti felügyelő és Fekete Mihály tiszti főügyész havi jelentései tudomásul vétettek. Az ülés egyéb tárgyait is lepörgették, úgy, hogy tizenkét óra előtt tíz perccel már az ülés véget is ért.

— (**A honvédelmi miniszter a városhoz.**) A m. kir. honvédelmi miniszter Pécs szabad kir. város közönségének, azon hazafias áldozatkészségeért, mely szerint Pécs sz. kir. város Ludovika akadémiai alapítványának eddig 600 forintos évi jövedelmét, az

1899. évtől kezdve, évi 200 forinttal a törvényhatóság közjövödelmeiből évi 800 forintra emelte, s ezáltal ezen alapítványnak közvetlenül azujonnanszervezett Ludovika akadémián leendő betöltését lehetségessé tette, teljes elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **(Árvák vagyona.)** *Nendtvich* Andor, árvaszéki elnöknek a mai közigazgatási bizottsági ülésen előadott jelentése szerint a városi árvapénztárnak a múlt hónapban 763.340 frt 80 krajcár vagyona és 19.084 frt 57 krajcár kiadása volt. Az ügydarabok száma volt 602; elintéztetett 534, elintézetlen maradt 68, a mihez májusról 38 hátralék ügydarab jön. A múlt hóban 29 gondnoki számadás adatott be s 25 helyesnek találtatott. Kamathátralék volt 5854 frt 33 krajcár, miből 2342 frt fizettetett be. Gyámság alól felszabadult 20 egyén; 1 vagyontalan, 19 vagyonos. Ezeknek kiadatott 6881 frt 72 krajcár. Hat százalékos kamattal 1284 forint kölcsönt nyertek magánfelek a múlt hóban. A múlt évi gyámpénztári számadások számvevőileg is felülvizsgáltatván, a közgyűlés elé fognak kerülni.

— **(Miniszeri köszönet.)** A vallás- és közoktatási miniszter a pécsi katolikus Körnek, középiskolai adományáért köszönetét nyilvánította.

— **(Egy havi adó.)** A mai városi közigazgatási ülésen terjesztette be *Ternovszky* Alajos helyettes pénzügyigazgató, a város területén befolyt adókról múlt havi jelentését. E szerint egyenes adókban befolyt 16.408 frt 18 krajcár; míg a múlt év június havában csak 15.952 frt 99 kr. Az elmúlt félév alatt befolyt 163.561 frt 32 krajcár, míg a múlt év első felében csak 161.121 frt 10 krajcár. Hadmentességi díjban 1203 frt folyt be eddig s az összes adóhátralék még 2737 forint. Egyenes adókban pedig még 79.350 forint a hátralék s van még 60—70 olyan hátralékos, kiknek adóhátraléka a 100 frtot meghaladja. Ezek ellen most a legszigorubb végrehajtási eljárást foganatosítják. Még hat ingatlanra is elrendelte a bizottság a végrehajtást adóhátralék miatt s bár az adók befizetésében való emelkedést örömmel vette tudomásul, másrészt sajnosan konstataulta, hogy épen a tehetős urak nem fizetik meg pontosan az adójukat.

— **(Előmunkálati engedély meghosszabbítása.)** A kereskedelemügyi miniszter a győr—veszprém—dombóvári helyi érdekű vasut Bakony-Szt.-László állomásától Oszlop, Csetény, Szápár és Csernye érintésével a cs. kir. szab. déli vasút Bodajk állomásáig s innen Csákvár és Alcsuth irányában a m. kir. államvasutak Bicske állomásáig vezetendő gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra az 1895. évi július hó 14-én kelt rendeletével Barca Kálmán és Szétey Dániel részére kiadott s múlt évi április hó 13-án Barca Kálmán részére meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét, az engedélynek időközben jóváhagyása mellett, Réé Jenő veszprémi lakosra történt átruházása következtében, az utóbb nevezett részére a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— **(Közegészségi viszonyaink.)** Pécs közegészségi állapota — *Cirer* Elek dr. főorvosnak a közigazgatási bizottság mai ülésén előadott jelentése szerint — a múlt hónapban, az előző hónaphoz viszonyítva, javulást

mutat. A halálozások száma apadt; születési arány növekedett. A légzőszervek bántalmái, a hevenyfertőző betegségek is alább hagytak. Előfordult egy-két himlő-eset is. A kórházakban szintén kevesebb volt a beteg, mint májusban; mert míg akkor 708 beteg volt, addig júniusban csak 643. Még pedig a közkórházban volt 523 beteg, a bányatelepiben 42 és az irgalmasok kórházában 78. Születési eset volt 90; halálozás 84. Házasság kötött 35. A születettek közt volt 42 fi és 32 nő. Az elhaltak között a legmagasabb életkort egy 87 éves bányász érte el. Orvosi segély hiján egy gyermek halt meg, kinek szülei ellen a büntető eljárás folyik. Volt két rendkívüli haláleset; 1 önmérgezés és 1 lövés általi öngyilkosság. A kórházakban ápoltakon kívül még 220 egyén vette igénybe a köz-költségen való gyógykezelést és orvosi segélyt. Piacvizsgálat 30 esetben tartatott, tehát naponként. Elintéztetett 282 ügydarab. Ebmarás 3 történt, de mindhárom esetben veszély nélküli volt a megmártakra, mert az ebek egészségeseknek találtattak. Egészségtelen lakás 9 volt, melyek közül 3 kiürített; a többiekben pedig a kifogásolt hiányok pótolattak.

— **(A félévi jelentések.)** A jövő havi városi közigazgatási ülésen mutatják be a pénzügyigazgató, a tiszti főorvos, az árvaszéki elnök, az államépítészeti felügyelő és a többi szakreferensek félévi jelentéseit. Ezek a jelentések terjedelmes voltuknál fogva több időt vesznek majd igénybe, azért a bizottság mai ülésében elhatározta, hogy a jövő havi ülés, augusztus 11-én, nem a szokásos időben, 11 órakor, hanem kivételesen 10 órakor fog kezdődni.

— **(Kevesebb a gonosztevő.)** A királyi ügyészség havi jelentéseit a közigazgatási bizottsági üléseken rendszerint egyszerűen tudomásul szokták venni. Ma is így történt az írásban benyújtott jelentéssel, a mi a szokásos statisztikai adatokat tartalmazta. Egy öröndetes részletet azonban szóval is bejelentett belőle *Zsolnay* György, kir. főügyési helyettes és ez az, hogy a letartóztatottak száma a múlt hóban tetemesen apadt. Ugyanis, míg május hóban 189 letartóztatott jutott be a fogházba, addig júniusban csak 150 új lakót kellett ott elszállásolni. Tehát fogynak a gonosztevők; javul a világ!

— **(Építkezési ügyek.)** A közigazgatási bizottságnak sok dolgot adnak a vasut mentén történő építkezések. A kereskedelmi miniszter most egy leiratban szabályozza az ily építkezések körüli eljárást, megkülönböztetést tévén, ha tüztávolon belül, vagy kívül történik az építkezés. Ezt a rendeletet a mai közigazgatási ülésen olvasták fel s közölni rendelték a Tanácssal. Mindjárt előjött egy ily építkezési ügy is az ülésen, *Ráth* Mátás óhajtván tüztávolon belül építeni a vasut mellett. A helyszini bizottságba kiküldte az ülés *Egry* Józsefet és *Jobst* Lászlót. Egy másik ügyben, *Schapringer* Gusztáv építkezési ügyében eljárt helyszini bizottság jelentését, mely szerint az engedély az építkezésre megadatott, az ülés tudomásul vette.

— **(Öröndetes cáfolat.)** Megesik néha a vidéki tudósítokkal, hogy elvetik a sulykot. Pécsről is azt telegrafálta fel a pesti

lapoknak egy ismeretlen tudósító a jó minap, hogy itt tábla nagyságu jeges estek. Így vetette el a sulykot egy tolnai tudósító is, aki azt írta, mintha Tolna-Hidegkut egész termését tönkretette volna a jégverés. Most ugyanis arról értesítenek onnét, hogy volt ugyan csekélyebb mérvű jég, de ez a határnak csak egy kis részében okozott tetemesebb, mintegy 30 százaléknyi kárt, a többi részben pedig a kár egészen jelentéktelen. Belecskán semmi jégkár sincs. Valószínűleg ilyenformán lesz a többi káros községnél is; legalább teljes jégkarról azon a vidéken mi sem hallható.

— **(Tanügyi dolgok.)** *Salamon* József, kir. tanfelügyelő, a városi közigazgatás mai ülésén terjesztette be a múlt havi városi tanügyi állapotról szóló jelentését. A jelentés szerint az iskolai vizsgálatok mindenütt, ugy a községi, mint a felekezeti és magániskolákban dicséretesen folytak le. Különösen az írásbeli dolgozatokban és a rajzban volt tapasztalható szép előhaladás. A községi iskolák tanítóinak korpótléka ügyében a városi Tanács kérelme felterjesztetik a közoktatásügyi miniszterhez. A bányagazgatóság utasítatik, hogy iskolai tanítóinak az ötödéves korpótlék megadásáról folyó évi október 1-ig a törvény értelmében gondoskodjék. A miniszter jóváhagyta a közigazgatási bizottság ama határozatát, a melylyel az izr. hitközséget, két tanítója, *Hoch* Jakab és *Sasvári* Béla számára a törvényes ötödéves korpótlék megfizetésére kötelezte. Végül jelentette a tanfelügyelő, hogy *Antal* György, ágostontéri népiskolai hitoktató ellen *Kis-Gadó* Mátás által annak idején felhozott panaszok minden alapot nélkülöznek s a vizsgálat a megtámadott hitoktatót rehabilitálta.

— **(A koldusok ellen.)** A mai közigazgatási ülésen előadott polgármesteri jelentés szerint a letartóztatott s rendőrségre kísért egyének nagy részét a múlt hónapban a tilos kolduláson ért szegények tették ki. *Szeregy* József dr. a jelentés e pontjánál felszólalt, hogy milyen zaklatásnak van kitéve a lakosság a koldusok részéről. Ő is, más is, szívesen ad a szegénynek alamizsnát; de az törhetetlen, hogy még a zárt kapukon is becsöngetnek és egymásnak adják a kilincset a koldusok. Legyen tehát a rendőrség éberebb és mentse meg a folytonos zaklatástól a lakosságot. *Majorossy* Imre polgármester válaszában kifejtette, hogy a rendőrség most is megtesz mindent a koldulás megállítására. De drága a kenyér, sok a helybeli szegény; a szegényház tele van, a jótékony intézet kasszája teljesen igénybe van véve. A mellett sok a beözönlő munka nélküli kéregető is. A koldulást csak a szegényügynek az új szervezési szabályrendelet értelmében leendő szervezésekor lehet majd megszüntetni. Addig is a rendőrséget a koldusokra kétszeres éberséggel felügyelni kérte a bizottság.

— **(Vonatkisiklás.)** Tegnap hajnalban az Uj-Dombóváról Veszprém felé induló vegyesvonat — mint dombóvári tudósítónk írja — Kocsola-Dalmand és Sagh-Kónyi állomások között kisiklott. Az éjjeli esőzés alámosta a töltést és ez okozta a kisiklást. A vágányokon egy kocsis sem maradt, hanem azért emberéletben nem esett kár. A pályatest kijavításáig a személyforgalmat átszállással tartják fenn.

— **(Szepessy rekviem.)** A polgármester ma a következő meghívót küldte szét

a törvényhatósági bizottsági tagoknak: Van szerencsém értesíteni, miként boldog emlékű báró Szepessy Ignác-ért f. évi július hó 16-án szombaton d. e. 10 órakor a belvárosi róm. kath. plébánia templomban gyász mise fog tartatni; felkérem, miként arra megjelenni sziveskedjék. Gyülekezés a polgármesteri hivatalban d. e. $\frac{3}{4}$ 10 órakor.

— **(Uj lelkész.)** A pécsi irgalmasrendi ház új lelkészt nyert *Fröhlich* János Arnold személyében, a ki Nyitráról helyeztetett át a pécsi rendházhoz.

— **(Adomány.)** *Hetyey* Sámuel, megyés püspök, az első pécsi temetkezési egyletnek ötven forintot adományozott.

— **(Egy havi rend.)** *Majorossy* Imre polgármesternek a városi közigazgatási bizottság mai ülésén előadott jelentése szerint a múlt hónapban a közigazgatási központi iktatóba érkezett 2489 ügydarab; hátralék volt május hóról 237. Elintéztetett összesen 2403, elintézetlen maradt 323 ügydarab. A rendőrkapitányi iktatóba érkezett 1798 ügydarab; hátralék volt május hóról 44; ezekből összesen elintéztetett 1758, maradt tehát a folyó hóra 84 ügydarab. A központi községi bírósághoz érkezett 460 panasz; hátralék volt májusról 28. Megszűnt 30; letárgyaltatott 438; maradt a folyó hóra 25. Ítélet hozatott 210 esetben, egyezség jött létre 228 esetben. Bűnügy volt 2; vétség 2; kihágás 177. Letartóztatott 110 egyén; kötött utlevéllel eltoloncoltatott 32, kisérettel 4. A szállodákba érkezett a múlt hó folyamán 1150 vendég. Ipar-

igazolvány 22; cselédkönyv 10; iparendély 22 adatott ki. A bányatelepi községi bírósághoz érkezett 38 panasz; elintéztetett 23; megszűnt 15; ítélet 5, egyezség 18 esetben hozatott; végrehajtás volt 22 esetben. Utadóban 1252 frt 95 krajcár folyt be június hónapban; 490 frt 43 krral több, mint májusban. A két katonai utóállításon 10 helybeli és 14 vidéki egyén vizsgáltatott meg; a helybeliek közül 5 alkalmasnak találtatott a fegyverszolgálatra. Egy ló és kocsis eltartása a múlt hónapban 36 frtba került. A közbiztonsági állapotot mi sem zavarta meg; a letartóztatottak nagy része hely és munkanélküli egyén volt; a mi nem is csodálandó így nyár idején, mikor — a jelentés szerint — minden bokor szállást ad. Razziák rendszeresen tartattak és mindig eredménynyel. A közigazgatási ügymenetben semmi fennakadás nem fordult elő.

— **(Község trafik nélkül.)** Nagy bajban vannak az Ózd községbeli pipázó emberek. Egy-két csomag dohányért, többre pedig egyszerre nem igen telik — a nagy munka-ido miatt nem érvén rá a szomszéd községekbe átsétálni, kénytelenek a dohányzás élvezetét vagy egy időre teljesen abban hagyni, vagy szűkebb határok közé szorítani. Az eddigi trafikos, a vendéglős inkább lemondott a dohányárulásról, semhogy az eddig 2 frt évi tőzsbér helyett ugyanazon címen 13 frtot fizessen, mint amennyit a vaiszlói pénzügyőri szakasz követelt, sőt e bérösszegért senki sem fogadván el a dohányárulást — már egy hét óta nincs trafik, rovására a dohányjövédéknek s boszuságára

az ózdi pipázó embereknek, szivarkázó legényeknek. Ajánljuk a pénzügyigazgatóság figyelmébe.

— **(Elgázolta őket a bicikli.)** Állandó rovatot kell nyitnunk a biciklisták által okozott balesetek regisztrálására. Mostanában csaknem minden hétre esik 2—3 olyan rendőri hir, melyet lapunkban a fenti cím alatt olvashattak olvasóink. Következétesen azért írjuk, hogy a bicikli gázolta el ezt vagy azt, mert — úgy látszik — mikor a gondatlan biciklista felül a biciklire, akkor többé nem ő uralkodik a biciklin, hanem a bicikli rajta. Századvégi lóvá lesz a géppel együtt s valaminthogy ez a különben nemes, de oktalan állat, elüt mindenkit, a ki elébe kerül, azonképen a biciklista is a lovak módjára okozza a baleseteket. Tegnap estefelé *Kosster* Mari nevű leánykát ütötte el egy biciklista a Scitovszky-téren s a fején és arcán kerekedett keresztül. A leánynak két foga kitört és arca véres zúzódásokat szenvedett. A derék biciklizó pedig még össze is szidta a leánykát, hogy — miért nem vigyáz s aztán úgy elke-rekezett, hogy a nevét senki sem tudhatta meg. Most a rendőrség keresi. A másik elgázolás szintén tegnap este történt. *Löwy* Emil, Deák-utca 7. szám alatti lakos ütött el a biciklijével egy ötéves *Lang* nevű fiút. A fiú kisebb sérüléseket szenvedett ugyan, de azért az ügy a bírósághoz fog kerülni. Tudtunkkal a rendőrfőkapitány még semmiféle szabályzat alá nem vonta a biciklistákat; csak azt rendelte el, hogy este lámpa gyújtandó a biciklin.

Ezt sem tartják be azonban mindig a biciklisták s a minap a Kardos Kálmán-utcában tapasztaltuk kilenc óra tájban, mikor a sétaterre megy a közönség, hogy egy biciklista lámpa nélkül robogott végig a sétálóknak között. Talán a mostani nyári pihenő napokban Vaszary Gyula rendőrfőkapitány dolgozhatna ki egy rendszabályt, melyben a biciklistáknak a főbb utcákon való kerekezését szabályozhatná, sőt -- a mi igen üdvös volna -- bizonyos órákra, nagy népforgalom idején el is tilthatná! Mert különben sohasem lesz vége a bicikli által okozott elgázolásoknak!

— **(Összekötözött jómadarak.)**

Három gyereket kísért ma délután négy órakor egy munkás ember a rendőrségre a Szőlő-utcából. A gyerekek kezüknél fogva egymáshoz voltak kötözve és úgy állította őket az ember a rendőrbiztos elé. Tehette, mert az egyik a — saját fia volt, a kit a másik két vásott kölyök rászoktatott a lopásra. Együtt összejárták a szőlőket, gyümölcsöt loptak s ma délután pedig egy kis kocsmából sört és bort. A fiu apja érte őket a lopáson és sirva kérte a rendőrbiztos, hogy fenyítse meg őket. A fenyítés nem marad el, mert a gyerekek a kóterba kerültek, hogy megjavuljanak.

— **(Köztisztesség és közerkölcsiség okából.)** A város közigazgatási bizottságának mai ülésén öt kivételes nősülési engedélyt tárgyaltak és mindnyájára kimondták, hogy pártolólág terjesztendők fel a honvédelmi miniszterhez. Két kérvény önálló háztartás-alapítási okot hozott fel; három kér-

vénynek hogy mi volt az indoka, azt a referens e szavakkal írta körül: »a köztisztesség és közerkölcsiség okából«. Ez alapon hát megadatott ezeknek is a pártoló terjesztés, hogy így mihamarább elég legyen téve a köztisztességnek és közerkölcsiségnek.

— **(Az orfeumról.)** Fülöp Károly, a »Vigadó«-ban működő orfeum-társulat igazgatója ma megjelent szerkesztőségünkben és felkért bennünket annak a kijelentésének közlésére, hogy nem áll az, mintha — a mint a »P. N.« ma reggeli száma írja — ő nem fizette volna pontosan társulata tagjait. A tagok rendszeren megkapták fizetésüket s az egész közlemény alapja annyi, hogy az igazgató három férfitagot tegnapelőtt elbocsájtott s ezek maguk mellé a tegnap esti előadás után három, hasonló körülménynek elébe néző tagot vettek s megiratták, illetve az ő javukra megírodott az irántuk könyörületet kelteni szándékozó, az igazgató reputációját pedig minden ok nélkül sértő közlemény. A mi már azért is alaptalan, mert a társulat nőtagjai legkevésbé sem elégedetlenkednek s nincs is okuk arra, hogy gázsijuk nem pontos kiszolgáltatásáról panaszkodjanak. Különben — mint halljuk — a ma estére tervezett, ugynevezett »jótékony« célu előadás nem is lesz megtartható, mert ahhoz a rendőrség nem adta meg az engedélyt.

— **(Terjed a sertésorbánc.)** Mint az alispáni hivatalnak jelentik, megyénk Sátoristye-pusztáján és Piskó községében fellépett a sertésállományban a sertésorbánc. Ennél fogva a nevezett helyek — alispáni rendelettel — kiviteli zárlat alá helyezettek.

Csak úgy takarítunk, ha jó anyagot, de mindazonáltal jutányosan szerzünk be, így vagyunk legtöbb esetben a bőr áruval is, amidőn szemeink egy csinos külsejű bőr-péncz, szivar,- szivarka-tácán, vagy másnemű ilyen dolgokon akad meg, mert ezeket is akkép ítéljük meg, mint az embereket, a külsőről, ami által pedig nagyon sokszor csalódunk.

Ezt úgy háríthatjuk el magunktól, ha ezen cikkeken szükségleteinket csakis Schönwald Imrénél szerezzük be, mert ő kizárólagosan csakis francia és angol diszmitárakat tart és amellet, hogy a tárgyak a legtartósabb és kifogástalan anyagból készülnek, még azon előnyben részesítettünk, hogy jutányos ár mellett mindig új és újabb, valamint pedig célszerűbb bőr árukban válogathatunk, mert izléses tárgyak csakis ezen cégnél vannak összeszámolva.

Arany ezüst monogrammok saját műhelyben készíttetnek.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Közgazdaság.

□ **Állatjárványok.** Megyénkben a legújabb statisztikai kimutatás szerint az állatjárványok állása a következő: veszettség: Beremend 1 u., Dárda 1 udv., Kassa 1 u.,

Maráza 1 u., Mohács 1 u., Nagyszőlős 1 udv., Siklós 1 udv., Véménd 2 u., összesen 8 község 9 u. Takonykór és bőrféreg: Dárda 1 udvar. Tenyészbanaság és hólyagos kiütés: Hás-ság 3 udvar, Hidas 1 udvar, Magyar-Szék 3 u., Rákos 7 udv., összesen 4 község 15 udv. Sertésorbánc: Egerágh 1 u., Gyűrűfű 1 udv., Pogány 8 udvar, Vaiszló 1 udvar, összesen 4 község 15 udvar. Sertésvész: Ata 9 u., Csar-nota 17 udv., Egerszeg 20 u., Gyüd 16 udvar, Hidas 3 udvar, Magyar-Ürögh, Misleny 8 u., Monosokor 4 u., Regenye 6 udv., Sásd 5 u., Somogy 14 udv. Siklós 29 udv., Szilágy 5 u., Udvard 9 udvar, összesen 14 község. Somogy-megyében lépfene 2 községben 2 udvarban; veszettség 2 községben 2 udvarban; bőrféreg 1 községben 1 udvarban; hólyagos kiütés 1 községben 2 udvarban; rühkór 1 községben 1 udvarban; sertésorbánc 5 községben 16 udvarban és sertésvész 38 községben uralkodik. Tolnamegyében lépfene 1 községben 1 udvarban, veszettség 8 községben 9 udvarban; takonykór és bőrféreg 4 községben 5 udvarban; rühkór 1 községben 1 udvarban, sertésorbánc 3 községben 8 udvarban és sertésvész 13 községben konstatáltatott.

TÁVIRATOK.

— **Anket az önálló vámtarifa ügyében.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az új városháza közgyűlési termében tartatott meg ma az anket az önálló vámtarifa ügyében, a mely alkalommal báró **Dániel** Ernő miniszter és **Vörös** államtitkár foglaltak helyet az emelvényen. **Dániel** miniszter megnyitván az értekezletet, kifejti a jelen tanácskozás fontosságát. Utána **Enyedi** Lukács államtitkár beszélt, ki a kidolgozott munkálatot nagyon becsesnek tartja, megjegyzi azonban, hogy a kormány által figyelembe vett adatok közül hiányzik egy nagyon fontos rész és pedig azon adatoknak előterjesztése, melyek az Ausztriával kötendő tarifális és vámszerződés megalkotására szükségesek. Szükséges még az általános összehasonlító, termelési és ipari statisztika, melyből az erőviszonyokat lehet megítélni. **György** Endre képviselő és **Lukács** Béla azt fejtegetik, hogy a tervezet éle nem irányul Ausztria ellen, míg **Hegedűs** Sándor képviselőnek az a véleménye, hogy a tervezet nem tekintendő organikus műnek, hanem csak irányadónak az esetleges különválásnál és a kormánynak előbb szakférfiakkal kellett volna erre vonatkozólag értekezni. Ellenzi úgy a maximális, mint a minimális tarifát és mindaddig a vámközösség alapján áll, míg az lényeges sérelem nélkül fenntartható.

— **Walsin-Eszterházy le-tartóztatása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban még **Cassagnac** is helyesli **Walsin-Eszterházy** le-tartóztatását. Azt írja ugyanis az „Autorité“-ban, hogy **Eszterházy** bemocskolta a francia egyenruhát. A „Radical“-ban pedig **Raue** a következőket írja: „**Piquard** száját nem fogják betömni; beszélni fog az. Jobb volna végét vetni a dolognak; meghallgatni végre, hogy mit akar mondani.“

A „Journal“ szerint **Sarrien** miniszter elhatározta, hogy kikutatja a **Dreyfuss**-ügyben az összes fondorkodások részleteit. Péntekre meglepetések várhatók.

Párisban a „Siécle“ mai száma „Felhívás a közvéleményhez az emberi jogok védelmére alakult szövetség nevében“ című cikkben tiltakozik **Piquard** le-tartóztatása ellen. A felhívást többek között **Trarieux** és **Ives-Guyot** volt miniszterek és több szenátor s író is aláírta.

— **Spanyol-amerikai háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londonból jelentik, hogy a **Santiago** alá küldött amerikai expedíció veszedelemben forog, mert sárgaláz ütött ki a csapatok között, melyet santiagoói szökevények hurcoltak be az amerikai táborba, hol most szigorú vesztégszabályokat alkalmaznak. Az expedíciónak már mintegy ötven katonája megkapta a betegséget. Kubába mindenfelől orvosok érkeztek.

A párisi Havas ügynökség jelenti **Madrid**ből, hogy **Sagasta** miniszterelnök azokat a békefeltételeket, melyeket a lapok **Mac Kinley** elnöknek tulajdonítanak, elfogadhatatlannak mondja. Azt hiszik, hogy Spanyolország semmi esetre sem egyezik bele **Portorico** átengedésébe. A külügyminiszter állítólag kijelentette, hogy semmiféle béketárgyalás nincsen folyamatban s a nagyhatalmak nagyköveteinek intervenciója csak felhivatalos jellegű.

Hir szerint **Blanco** főkormányzó táviratilag szólította fel **Toralt**, **Santiago** parancsnokát, hogy folytassa az ellenállást.

Budapesti börze.

— **Reich Jenő** és Társa távirati jelentése. —
Bpest, július 13.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8-81; készáru: —; — **Tengeri**, júliusra: 4-24; őszre: 5-12. — **Rozs**, őszre: 5-93. — **Zab**, őszre: 5-72.

Az értéktőzsdén az áruk a következők: **Osztrák** hitelrészvény: 358-50. — **Magyar** hitelrészvény: 392-10. — **Allamvasut**: 355-50

Szerkesztői üzenetek.

Sch. S. Pallós ur most unalmasan beszél. Talán majd az aratás után érdekesebb dolgokról tud beszámolni.

Szuggerrált leány. Igenis, arról a titokzatos esetről volt tudomása a rendőrségnek és hivatalosan folyt is benne a nyomozás. Ha kegyednek a mi kedves kollegánk azt üzente, hogy arról az esetről, a mit kegyed a »M—g.«-ban olvasott, Pécsen senkinek sincs tudomása: ez csak azt jelenti, hogy *neki* nem volt tudomása a dologról. Azonban kár volt a cáfolat miatt maga magának kiállítani a bizonyítványt magáról, hogy ő — senki. Az igazság és a fővárosi lapok tudósítói érdekében pedig kijelentjük, hogy azt a titokzatos esetet a mi lapunk írta meg s abból vette át a »M—g.« és a »F—g.«, tehát két fővárosi lap is egyszerre. Talán ez szűrt szemet a mi kedves kollegáknak?!

A ma szenzációja. Hogy azt az embert reggeli üdvözlőkép az »Otthon« előtt

a sárgaföldig legyalázták ma reggel: válják egészségére. Sokkal kisebb egyéniség, semhogy ez az eset a ma szenzációját képezhetne s nem is érdemes rá a nyomdafestéket pocskololni.

KIR. TÁBLAI ÉRTESETŐ.

1898. évi július hó 11-én s köv. napjain elintézett ügyek.

(Rövidítések magyarázata: **hh.** = helyben hagyva, **mv.** = megváltoztatva, **rmv.** = részben megváltoztatva, **fo.** = feloldva, **rend.** = rendkívényileg vissza, **ms.** = megsemmisítve, **rms.** = részben megsemmisítve, **vu.** = visszautasítva, **hna.** = hely nem adatott.)

Szüneti tanács.

Polgári ügyek.

Előadó: **Röck Gyula.**

- V. 1708. Oporovecz község — A. Mihálylovác község szakértői díj. — hh.
1724. Dr. Berzsenyi Gerő — Freund Henrik és fia bírói illetékesség. — mv.
1746. Ruska Elemér — Bartell Károly s n. végr. — hh.
III. 1641. Csuhá Zsófi s t. — Kotor Márton s t. » — mv.
1667. Pirnitzer József és fia cég — Geiger Gyula ing. árverés. — mv.
1750. Scholcz Antal s t. — Imhof Ádám végr. — ms.

Előadó: **Holics Gyula.**

- V. 1795. Vurusics István — Persics János közöns. mszúnt. — mv.
1797. Kohn Helén — Popovics József s t. ut haszn. elt. — hh.
1802. Stignicz Gusztáv — Dr. Tarnai Károly panasz. — rend.
1807. Árvay József — Dr. Tarnai Károly panasz. — rend.
III. 1769. Vizi Mária — Szalai Gábor tanu hallg. — hh.
1776. Gerényi Györgyné — Mufics Antal s n. végr. — hh.
1777. Löwenfeld Mór — Szeifricz Antal 300 frt — mv.

Büntető ügyek.

Előadó: **Angyal Pál.**

- V. 2003. Horvát Lukács s t. magán. okir. ham. — rmv.
2087. Kontra Imre s t. szánd. emb. ölés. — hh.
2089. Török István hat. ell. erősz. — hh.
2108. Kovács István gond. ok. suly. t. sért. — hh.
2155. ifj. Keserü János halált. ok. suly. t. sért. — rmv.
III. 1974. özv. Boncz Istvánné rágalm. — hh.
2004. Jancsits János s t. suly. és k. t. sért. — mv.
2009. Gergely Sándorné s t. lopás s org. — rend.
2010. Német György anyakönyvi kih. — hh.
2022. Peti Zsuzsanna rágalm. — mv.
2024. Török Jánosné s t. » és becs. sért. — mv.
2026. ifj. Dávid János » — ms.
2056. János Julianna » — rend.

Előadó: **Nábráczky Lajos.**

- V. 2106. id. Kosnyánszky András s t. suly. t. sért. — hh.
2156. özv. Enyedi Jánosné s t. magzat elhajt. — hh.
2188. Sárközi János s t. rablás. — hh.
III. 1991. Kesz Gyula s t. sikk. — rend.
1992. özv. Hockmann Jánosné s t. sikk. — hh.
2058. Prayer Jakabné org. — mv.
2085. Máté Pál suly. t. sért. — hh.
2092. Kis Imre s t. suly. és k. t. sért. — hh.
2109. Czédula György s t. suly. t. sért. — mv.
2127. Odor László s t. » — hh.
2160. Kucsuk Markó » — hh.

Elintézésre kitűzött ügyek.

Bejelentések 1898. évi július hó 18. s köv. napjaira.

Szüneti tanács.

Polgári ügyek.

Előadó: **Röck Gyula.**

- V. 1740. Gyula község — Michenbach Konrad s n. végr.
1771. Graner és Csakathurner Cesare Coser illetőségi kérdés.
1806. Schlesinger Gyula cégjegyzés.
III. 1670. Potencz István — Haracsi Erzse s t. végr.
1794. Lengyel János — »
1747. Pécsi villamos telep cégjegyzés.
1803. Első magyar ált. bizt. társaság — Dömötör Dániel 21 frt 31 kr.

1821. Tóth Lajos — Szintelszky Endre végr.
1826. Beksits Gyuláné — Szilli Mihály

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 1801. özv. Boltek Mátyásné — Kozma József öröks.
1805. Ábrahám Sándor — Kovács Andrásné szerződ. felbont.
1808. Asztalos János — Dr. Darányi Ferenc felhiv.
III. 1820. Pauncz Adolf és fia — Csendes Alajosné kiel. végr.
1822. Fischer Emil — gróf Szapáry Iván kiel. végr.
1823. Révész Juli — Révész Antal 300 frt.
1843. Szulzbach Izidor — L. Dömötör Károly kiel. végr.
1848. Kanizsai István — Dolencsics György 27 frt 50 kr.
1849. Szakács Katalin — Loncsarics Milkó 25 frt.

Büntető ügyek.

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 2139. Horváth János s t. halált ok. suly. t. sért.
2154. Szalai József erőszakos nemi köz.
2217. özv. Csapó Mihályné s t. gyilk.
III. 2055. Matolcsy József rágalm.
2060. Leyer Mihály snly. t. sért.
2061. Hobor István rágalm. és becs. sért.
2064. Takács Péter s t. rágalm.
2091. Jagodics József
2093. Csutorás József s n. rágalm. és becs. sért.
2096. Kolenkó Bálint
2097. Bakó Imre

Előadó: *Nábráczky Lajos.*

- V. 2107. ifj. Böde János s t. halált ok. t. sért.
2161. Kovács János s t. lopás s org.
2213. Schvarcz Albert lopás.
2218. Valter József halált ok. t. sért.
III. 2201. ör. Vancsora János s t. suly. t. sért.
2209. Sós Lajos
2228. Títte József s t. suly. t. sért. és becs. sért.
2243. Czigli József

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

UNIV. MED.

Dr. GÁL JENŐ

fogspecialista, fogműtő.

Lakik: Széchenyi-tér, az új takarékpénztár palotájában folyó hó 15-étől kezdve.

☞ Rendel d. e. 9—12-ig, d. u. 2—6 óráig. ☞

Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy a hazai, mint a külföldi egyetemeken elsajátított módszer szerint a modern technika vívmányainak felhasználásával **készít jótállás mellett: Arany, platin-arany, porcellán, tüveg, ezüst, rézamalgam és cementsplombákat, kautschuk és fémbe foglalt fogsorokat, korona és hidmunkákat, különböző stiftfogakat, obturatorokat, helyettesít reszelt állkapcsokat, kijavit igazító-gépezetekkel hibásan álló fogakat stb.**

Foghuzás kéjgázzal és a nélkül.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek fel.

Rothmüller Károly áruháza

Pécsett a „Menyasszonyhoz“ Király-utca.

Fióközletek: Arad, Győr, Szombathely, Kolozsvár, Versecz, N.-Beckerek, Salgó-Tarján és Fehértemplom.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Budapesten** egy nagy

divat- és ruhakelme-üzletet

rendkívül olcsó áron megvettem, melyet most helybeli üzletemben

40%-al a gyári áron alul

árusítok el. Ajánlom a n. é. közönségnek, hogy ne mulassza el ezen alkalmat, mert az alant felsorolt cikkek mind

☞ **hatalatlan olcsó áron kaphatók:** ☞

Legdivatosabb ruhakelmék, selymek, francia és belföldi kretonok, voiles, satinlissé és foulard, rumburgi, hollandi, szepesi, sziléziai len- és cérna-vásznak, kanavász, inlet, grádli és damaszt ágyneműk, chiffon, valódi szepesi asztalneműk és törülközők, angol zsebkendők, butorkelmék, matracszövetek és ágyterítők, minden fajta szövet- és csipke-függönyök, futó és salon szőnyegek, belföldi és valódi angol gyapju-szövetek, férfi és női bélés-cikkek és minden a kézmű-áruhoz tartozó egyéb cikkek.

Rendkívül finom selyemszövetek csak 45 kr. méterje.

Ritka alkalom.